

9 Lyriske tekster

9.2. Mere om rim og rytme

Præsentation

Formålet med denne opgave er at undersøge virkningen af forskellige former for rim og rytme.

Opgaven består i en analyse af to danske efterårssange.

Tekster

1. Ludvig Holstein: *Det lysner over agres felt* (1915)
2. Kirsten og Finn Jørgensen: *Sensommervise* (1982)

Opgaver

1. Undersøg rytmen i de to digte.
Påvis ligheder og forskelle mellem rytmen i teksterne, og diskuter, hvilken betydning rytmen har for stemningen i teksterne.
En blogskribent har karakteriseret stemningen i *Sensommervise* som ”vemodig, eftertænksom og rolig”. Er I enige i denne karakteristik.
2. Overvej, hvordan enderim og bogstavrim anvendes i de to tekster, og diskuter i forlængelse heraf, hvilken virkning de forskellige rim har vores oplevelse af teksten.

9 Lyriske tekster

Tekster

Tekst 1

Ludvig Holstein: *Det lysner over agres felt*

1.

Det lysner over agres felt,
hvor sløve plovspand kravle,
det sortner over Store Bælt
med sol på kirkegavle.

2.

Velkommen i vor grønsværsstol
blandt grøftens brombærranker!
o, det gør godt at slikke sol
igen på disse banker!

3.

Vel rækker høstens solskin kort,
men rønnens bær står røde,
Alleens linde blegner bort,
men vildvinsranker gløde.

4.

Vel! Ræk mig da, o efterår,
en gravensten som smager
af bækken ved min faders gård
- og mulden i hans ager.

5.

Og bag mig, sol, og blød mig, regn!
Jeg plukker mine nødder
og trasker langs et brombærhegn
med plovmuld under fødder.

6.

Og det er al den jord, jeg har,
og alt, hvad jeg begærer.
Jeg håber, det går an, jeg ta'r,
hvad mine såler bærer.

Gravensten: æblesort der oprindeligt stammer fra Gråsten.

9 Lyriske tekster

Tekst 2

Kirsten og Finn Jørgensen: *Sensommervise*

1.

Æbler lyser rødt på træernes grene,
høsten går ind.

Går igennem skoven ganske alene,
stille i sind.

*Gyldne farver og sensommerbrise
fylder hjertet med vemodig musik,
går og nynner en sensommervise
fjernt fra byens larmende trafik.*

2.

Sommerbrisen danner krusning på søen
mystisk og sort

Stæreflokke svæver højt over øen
snart ta'r de bort

*Gyldne farver og sensommerbrise
fylder hjertet med vemodig musik,
går og nynner en sensommervise
fjernt fra byens larmende trafik.*

3.

Duft af brænderøg blandt brunlige bregner og
blåsorte bær

Stille summen mellem blade som blegner
Aft'nen er nær

*Gyldne farver og sensommerbrise
fylder hjertet med vemodig musik,
går og nynner en sensommervise
fjernt fra byens larmende trafik.*

4.

Modne rønnebær bag dybgrønne grene
rødt titter frem

Går igennem skoven ganske alene
nu må jeg hjem!

*Gyldne farver og sensommerbrise
fylder hjertet med vemodig musik,
går og nynner en sensommervise
fjernt fra byens larmende trafik.*